

VAR PRESSE.

Journalisten i vårt friske demokratiske samfund var betrodd et hedret yrke. Det var visstnok kvalitetsforskjell i hans stand som i alle andre stender, moralsk og intellektuelt. Men den fane som fagets utsvære samlet seg om var: Vederheftighet i nyhetsstoffet, ærlighet i standpunktet og en hederlig overbevisning om bak det store vi. Avvikelser fra denne norm forekom nok. Men det ble i alle fall søkt dekket i følelse av skam og bortforklart av frykt for publikums harme.

Ikke slik nu lengre. Nu har vi en presse som skamløst berber sin vederheftighet. Lagnen settes systematisk i sving i nyhetsstoffet og i agitasjonen, - ikke leilighetsvis, ikke som en skjult synd, men åpenlyst som prinsipp. Pressens folk blir ikke bare forbudt å sette på trykk hvad de selv mener og vet, de blir til og med tvunget til å hevde standpunkter som de ikke er enige i, og til å fortelle nyheter som de vet er uriktige.

Vi skal tilgi våre avisfolk at de fleste av dem hittil har medvirket hertil. Men vi skal heller ikke glemme at mange av dem har hatt mot til å ta fengselsstraff for sin overbevisnings skyld. Våre aviser kjemper idag en tung kamp. Følg omhyggelig med i hvad der skrives i dem. Det fins folk som uten refleksjoner leser dagens norske presse, noen sluker overskriftene, mens andre nekter å lese aviser i det hele tatt. De forstår ikke hvor vanskelig det er å redigere et fritt ord i et ufritt samfund. Dette er uriktig, urettferdig og uklokt. De skal hemlig vite at det er ca. 400 aviser her i landet. Med journalister og trykkeripersonale blir det et ganske anseelig antall som er daglig avhengig av sitt utkomme ved avisenes arbeid. De skal ennvidere merke seg at det fins mange kloge og ukloke måter å redigere en avis på i et politisamfund som vårt nuværende. De skal og bør, om de vil være meningsberettigede, vite at det er anledning til å lese alt mellom linjene i en begavet, patriotisk avis i en diktaturstat. Og at det ofte er de ubegavede og de sløve som sier opp sin avis fordi om sirkularartikler fra Norsk Telegrambyrå eller Norsk Artikkeltjeneste eller andre N.S.-institutter nødvendigvis preger overskriftene og det isynefallende utstyr. Les mellom linjene, les de små ting, les alt det bortgjemte, les de indirekte innrømmelser i de offisielle utgivelser. Og husk at en norsk presse som bare består av "Fritt Folk" med sine tydelige avleggere er uverdig et frihetselskende folk. - Det koster litt åndelig anstrengelse å være lesere av dagens norske aviser, men det gavnes ens sind å forstå anden mellom linjene.

"Norge Idag" vil forsøke å bringe endel tankevekkende artikler som vi håper vil være til gagn og styrke for våre lesere i en trengselstid som den vi nu gjennomlever.

La deg ikke marre.

Nasjonalisme? Hvad betyr denne rare sammensetning av to kjente ord, som ellers pleier å opptre hver for seg? Hvad fornuftig mening er det i denne etikett? Er det en forening av sosialismens og nasjonalismens beste sider vi her står overfor?

Sosialisme betyr fellesskap. Sosialismen bygger på ideen om kjærlighet og forståelse mellom alle mennesker. Den streber mot opphevelse av all kunstig forskjell mellom dem uten hensyn til klasse eller landegrenser. Den er i sitt vesen internasjonal. Den tror på muligheten av den evige fred. - Den tar sitt utgangspunkt i det enkelte menneske, hvis utvikling og fremgang den betrakter som livets mening og mål. Den ønsker kun den statsmakt som er nødvendig for å lede den felles produksjon.

Nasjonalisme er i sin kultiverte form en sund og berettiget hevdelse av den egenart som et folk gjennom århundreder har erhvervet seg, og står i denne betydning ikke i motsetning til sosialismen, som også har plass for nasjonale verdier.

Men nasjonalismen inneholder visse momenter i seg som, hvis de overdrives, gjør den til sosialismens uferonligste motstander. Og det er en slik karikatur av nasjonalisme Hitler er talsmann for. Hans nasjonalisme er nemlig tee-

Journalisten i vårt frie demokratiske samfund var betydet et hederligt yrke. Det var visstnok kvalifikationskravet i hans stand som i alle andre stander, moralsk og intellektuelt. Men den fane som lægtes ud over ham var Vederhættethed i nyhedsforretningen, ærlighed i standpunkter og en hederlig overbevisning om det store vi. Avviklerer fra denne norm forekom nok. Men der ple i alle fall sakt dekret i talefals av skam og bortforklart av trykt for offentliggjorte artikler.

Ikke slik nu lengre. Nu har vi en presse som eksplisitt er betyvet sin vederhættethed. Lagen settes systematisk i sving i nyhedsforretningen og i standpunkter. Ikke leilighetsvis, ikke som en skjult lyd, men åpenlyst som prinsipp. Pressens folk blir ikke bare forbudt å sette på trykk hvad de selv mener og vet, de blir til og med tvunget til å hevde standpunkter som de ikke er enige i, og til å fortelle nyheter som de vet er uriktige.

Vi skal tilgi våre avlesere at de fleste av dem innfall har medvirket her til. Men vi skal heller ikke glemme at mange av dem har hatt mot til å ta fengselsstraff for sin overbevisnings skyld. Være såpass kjemper idag er tung kamp. Følg omhyggelig med i hvad der skrives i dem. Det fins folk som uten refleksjoner leser dagens norske presse, noen allikever overkritiske, mens andre nekter å lese aviser i det hele tatt. De fortæller ikke hvor vanvakkert det er å redigere et fritt ord i et fritt samfund. Dette er uriktig, urettferdig og uklokt. De skal nemlig vite at det er ca. 400 aviser her i landet med journalister og trykkeripersonale blir det et ganske betydelig antall som er daglig avhengig av sitt utkomme ved avisens arbeid. De skal omværende merke seg at det fins mange kloke og kloke måter å redigere en avis på i et politisk samfund som vårt nuverende. De skal og forstå om de vil være meningsfulle, rettferdige, vite at det er anledning til å lese et mellom linjene i en dag-avet, patriotisk avis i en diktaturstat. Og at det ofte er de utbegavede og de gifte som sier opp sin avis for å bli en administrativt fra Norsk Telegrafbyrå eller Norsk Artikkeltjeneste eller andre N.S. Institutter nødvendiggjorte preger overkritiske og det høyestallende styrt. Les mellom linjene, les de små ting, les det bortgjemte, les de indirekte innvendinger i de offisielle uttalelser. Og husk at en norsk presse som bare består av "Tritt Folk" med sine tydelige avlesere er uverdigg og trinetallende folk. - Det koster litt åndelig anstrengelse å være leser av dagens norske aviser, men det gaves en sind å forstå åndens mellom linjene.

"Norge idag" vil forsøke å bringe endel tankvekkende artikler som vi håper vil være til gagn og styrke for våre lesere i en trosselald som den vi nu gjennomlever.

La deg ikke narre. Nasjonalismen? Hva betyr denne rare sammenhengning av to kjente ord, som flere pleier å opptre hver for seg? Hva betyr faktisk mening er det i denne etikett? Er det en forening av sosialismens og nasjonalismens beste sider vi her står overfor?

Sosialisme betyr fellesskap. Sosialismen bygger på ideen om kjærlighet og forståelse mellom alle mennesker. Den streber mot opphevelse av all kunstig forskjell mellom den rike og den fattige, mellom den høye og den lave. Den er i seg selv vesen internasjonal. Den tror på muligheten av en evig fred. - Den tar seg utgangspunkt i det enkelte menneske, hvis utvikling og fremgang den betrakter som livets mening og mål. Den ønsker kun den statemakt som er nødvendig for å lede den felles produksjon.

Nasjonalisme er i sin kuitiverste form en grund og berettiget hevdelise av den egenart som et folk gjennom århundreder har ervervet seg, og står i denne betydning ikke i motsetning til sosialismen, som også har plass for nasjonal verdier.

Men nasjonalismen innebærer visse momenter i seg selv, hvis de overdrives. Ettersom den til sosialismens uforsonlige motstander. Og det er en slik karikatur av nasjonalisme Hitler er talmann for. Hans nasjonalisme er nemlig teo-

rien om den enkelte stats rett til å trampe på alle andre stater, påstanden om at evig fred ikke bare er utenkelig, men lite ønskelig, og læren om at det ikke er mennesket som har verdi, men staten.

Hitlers nasjonalisme er en forherligelse av viljen og makten, av statens makt over individet, og den ene stats makt over den andre. Den er i denne form sosialismens rake motsetning. Og det har altså Hitler villet gi det utseende av at han er en tilhenger av begge deler.

Det taskespilleri han her begår er, at han kun har tilegnet seg den del av sosialismen som forutsetter et statsregulert produksjonsliv. En slik statsregulering kan nemlig i en gitt situasjon bidra til å gjøre staten sterk, øke statens makt over den enkelte borger, og dens militære evne til å herske over andre stater. Det er det som har gitt Hitler ideen til hans utnyttelse av sosialismen i nasjonalismens tjeneste. Ellers har han kverket sosialismens etiske livsans.

Det er derfor nasjonalismen i dens mest aggressive form som er hans utgangspunkt og mål. Det er "staten" s vel og ikke individets som ligger ham på hjertet. Og så langt fra å føle godhet eller barmhjertighet overfor individet, nærer han en brutal forakt for dette. Det er derfor han har hugget over den pulsbare som gir sosialismen muring og liv-Folkviljen. - Det er også hans nasjonalisme som i skrikende konflikt med all sann sosialisme gir ham "rett" til å gjøre andre land til tysk "livsrum".

Sosialismen drømmer om internasjonal forbrødring og om den evige fred gjennom alle folkelags frivillige tilslutning og samvirke. Nasjonalsosialismen vil også internasjonalisme, men i form av et tysk verdensherredømme. Den vil også evig fred, men i form av en avvebnet verden skuet av tyske våpen.

Å tale om nasjonalisme i flere land er derfor en meningsløshet. Den lar seg kun gjennomføre i det ene land, nemlig det seirende. For alle andre land betyr den krigen og slaveriet. For alt som lever og også for det seirende lands bergere betyr den individets ufrihet under en hensynsløs statsmakt, som ikke kjenner rettslige eller moralske skranke. De livsvilkår den kan by vil være blottet for sosialisme i den edlere betydning av ordet.

Det vesentlige.

Tap aldri av gne at du er utsatt for et permanent åndelig bombardement fra folk som plannessig søker å erobre deg, og som ikke skyr noe middel for å gjennomføre erobringen. Husk videre på at enhver fotsbredd du viker i dine standpunkter og hver innrømmelse du gjør overfor de argumenter som slunges mot deg er et tilbaketog. La deg ikke lokke inn i en diskusjon om, at det ikke bare var gode forhold i det Norge vi hadde, og at det ikke bare er tåpeligheter det som de X nye folk arbeider med. Dette er idag intet hederlig argument og betyr intet for resultatet. Det er kun et lumsk forsøk på å liste inn i ditt sinn en tvil om den samlede verdi av det samfund vi hadde, og en begynnende tillit til det samfund som forespeiles oss.

Det vesentlige er, at vi var et fritt folk som i et tusen år hadde bodd i dette land, og at vi både ved indre og ytre selvtyre hadde bygget opp et rikt og rummelig samfund, og at fremmede voldsmenn nu er brutt inn og har satt sin hel på vår nakke.

Det vesentlige er videre, at norske menn ikke bare har stillet seg til tjeneste for disse fremmede voldsmenn, men ved dem s begunnethers hjelp også søker å påtvinge oss de meninger vi ikke ønsket å anta under fritt valg. Det vesentlige er endelig, at mens en forbigående militær skjenk mot Norge, hver brutal den enn var, seg til det som kunne forstås som et ledd i en verdensomfattende krig, er de forberedelser som nu treffes for permanent å innlemme oss i det tyske samfund en svært voldtekt og utslag av det grusomste barbari mot vår folkefrihet.

DET ER NIDDIGSVERD Å HJELPE TIL MED DETTE.

Her foregår ting.

Vi legger merke til at: Norge tappes for tyske krigskrefter. Terbeven pakker sine kuffertter med stjålne ting fra Skaugum og sløtte

riken om den enkelte stats rett til å frampe på alle andre stater, påstanden om at selv fred ikke bare er uenkelig, men like usakelig, og la den om at det ikke er mennesket som har verdi, men staten.

Det er derfor nasjonalismen i dens mest aggressive form som er hans utgangspunkt og mål. Det er "staten" a vel og ikke individet som ligger ham på sinnet. Og så langt fra å la seg beherske eller behersket over av den pulserende som gir sosialismen mening og liv-følelsen. Det er også hans nasjonalisme som i arkierende konflikt med all annen sosialisme gir ham "rett" til å gjøre andre land til "livarn".

Sosialismen drømmer om internasjonal forbrødring og om den evige fred uten noen allie forsøk på trivillige tilnærming og samarbeid. Nasjonalismen vil også internasjonalisme, men i form av et tyrsk verdensherredømme. Den vil også evig fred, men i form av en evigverdig tyrsk verdensherredømme. Den lar seg ikke om nasjonalisme i flere land, nemlig det selvsagt. For alle andre land bør kun gjennebringe i det ene land, nemlig det selvsagt. For alle andre land bør tyr den krigen og alvorlig. For alt som lever og oges for det selvsagt lands borgere betyr den individuelle rikdom under en nasjonalistisk statemakt, som ikke kjemper rettferdige eller moralske kraker. De livsvaler den kan på vil være bisset for sosialisme i den edlere betydning av ordet.

Det vesentlige

Tap aldri av vne at den er utvirket for et permanent åndelig bombardement fra folk som planmessig søker å erobre deg, og som ikke akter noe middel for å gjennebringe erobringen. Husk videre på at enhver forberedelse du gjør i dine standpunkter og hver innvirkning du gjør overfor de argumenter som stikker mot deg er et tilbaketog. La deg ikke lokke inn i en diskusjon om, at det ikke bare var gode forhold i det Norge vi hadde, og at det ikke bare er såpe-ligheter det som de i nye folk arbeider med. Det er kun et lunsk forsøk på å låste argument og betyr intet for resultatet. Det er kun et lunsk forsøk på å låste inn i ditt sinn en tvil om den samlede verdi av det samfund vi hadde, og en begynnelsen til det samfund som foreslås oss.

Det vesentlige er, at vi var et fritt folk som i et tusen år hadde bodd i dette land, og at vi både ved indre og ytre selvstyre hadde bygget opp et rikt og rummelig samfund, og at fremmede voldsmenn nu er brutt inn og har satt sin del på vår nakke.

Det vesentlige er videre, at norske menn ikke bare har stillt seg til tjenerne for disse fremmede krumme voldsmenn, men ved dem a på sinnet hjelp også søker å påtvinge oss de meninger vi ikke ønsker å anta under fritt valg.

Det vesentlige er endelig, at mens en forberedelse militær akjon mot Norge, hver privat den enn var, dog til nå kunne fortales som et ledd i en verdensomfattende krig, er de forberedelser som nu treffes for permanent å innlemme oss i det tyske samfund en svært voldelig og utslag av det grunnsette barbari mot vår folketsinnet.

DET ER MIDDELSTREND Å HJELPE TIL MED DETTE

Her foregår ting.

Vi legger merke til at: Norge taptes for tyske krigskrefter. Tjoven søker sine kullerter med stjålne ting fra Skandin og slotte

Den tyske militærmyndighet erkjenner at Norge var ikke det angrepsfelt på England som den hadde tenkt, hverken fra luften eller sjøen. Forbindelseslinjen under en krig i Balkanområdet, med angrep fra briter og nordmenn samtidig på det okkuperte Norge, gjør stillingen vanskelig. Enn vanskeligere med et intakt Sverige. Tyskerne overveier å oppgi Norge. Quisling skal dere for innsettes som statholder, norsk gestapo opprettes fra 1. juli.... Kort sagt: Norge oppgis og landsforraderne seiler sin egen og alltid skjebnebestemte sjø.

Dette er noen av de ting som kanskje skjer i nærreste fremtid, Nordmenn, - vær våkne, vær beredt. Smart skal ting skje. Forraderne skjebne er alltid den samme, sviktet av alle.

Når De har lest avisen, send den da videre. Brend den ikke - tenk på det arbeide som ligger bak.

De ville... (mirrored text from page 2)

Det er viktig... (mirrored text from page 2)

Til pasifisten.

Pasifisme er ikke det samme som passivitet. Den har imidlertid lett for å bli det hvis du ikke er klar over hvad den forplikter til. Pasifisme er visstnok en oppgivelse av vedvart motstand og en lære om at vold ikke skal møtes med vold. Men den er allikevel en kampform. Den er til og med en kampform som, riktig oppfattet, blir den mest krevende av alle.

Selvom du er pasifist, plikter du nemlig som hederlig menneske å kjempe mot at der skal være urett, - først og fremst mot andre, men også mot din uferdigste sjel. La gå at du herunder ikke vil tilføyse din motstander legemlige smerter og ta hans liv selvom det er han som først truer deg. Men du må når det trenges være villig til selv å tåle de samme smerter og til selv å ofre ditt eget liv.

De første kristne var pasifister dengang de bekjente sin tro, vitende om at de ville bli forfulgt inntil døden, og deretter uten motstand lot seg slåtte ned.

Ghandi er pasifist, men allikevel en gigantisk motstander, når han oppflammer sitt folk til å utøve sin religiøse og nasjonale egenart uten hensyn til de maktmidler som anvendes mot dem.

Niemöller er pasifist og samtidig en helt når han freidig forkynner sin hellige tro, vitende om at dette vil føre ham i livsvarig fengsel.

Vil du som norsk pasifist ta hans byrde opp, har du en stor gjerning å sve. Men da må du bare Kongens merke på ditt bryst selvom det skal kaste deg i fengsel. Da må du fra prekestolen lese den gamle kirkebønn selvom det skal kaste deg din frø.

Da må du, alt i din stilling du inntar i samfundet, nekte å vise lydighet samtidig som du hjelper alle som av den grunn er kommet i vanskeligheter. Gjør du dette, er du din plikt som pasifist.

Og ennå en ting som du ikke motarbeide de andre som sammen med deg kjemper mot uretten, men som kanskje mener at det er riktig herunder også å bruke fysisk makt mot visse mennene. Det er en uenighet om midler, men ikke om mål. Og de som idag kjemper for det samme i vårt ulykkelige land må ikke strides om midlene.

Handler du som pasifist etter disse linjer, hilser vi deg som et ledd i vårt arbeide.

Når vi har seiret.

Det gamle system, demokratiet, var ikke fullkomment, sier mange. Intet system skapt av mennesker er fullkomment, av den enkle grunn at menneskene selv ikke er fullkomne. Vi består av godt og ondt. Det samme gjør de systemet vi lager. Men det despotiske system, eller, med et mere moderne uttrykk, diktaturet, fører systemet, er uferholdsmessig meget mere farlig enn folkestyre. Fordi despoten (diktatoren, føreren) enten han heter Harun al Rashid, Attila, Ludvig den 14. eller Hitler, ikke har ansvar overfor noen, og folgelig når som helst kan ligge under for de onde tilbøyeligheter som fins i alle mennesker. Vi vet da også at ingen av de ønevoldsherakere verden hittil har hatt, inklusive de ovennevnte, har veket tilbake for mord, krig, henrettelser, fengsling eller tortur for å få sin vilje. Der er ingen kontrollerende makt i et ønevoldig styrt samfund. I et folkestyrt samfund derimot har først nasjonalforsamlingen, dernest folket i valg, makt til å kontrollere dem som styrer. Og de må stå til ansvar både politisk (regjeringen må gå av) og rettelig (både for rikrett og almindelige domstoler) hvis de har overskredet den myndighet folket har gitt dem eller hvis de har misbrukt sin stilling. Dette er den viktigste grund til at folkestyret er å feretrekke framfor despotisk eller fører system. At nasistene snakker om sitt "ansvarsprinsipp" er rett og slett en satire. Det er mulig at øneførerne skal avgi et slags regnskap oppad til en litt større fører. Men despoten på toppen har intet ansvar overfor noen. Og vi vet at Hitler har sagt til sine følgesvenner: "BEREICHET HUCH" - "BERIK EDER". Dermed binder han til seg i felles brøde. Og vi ser det samme i Norge idag. Hvem er det som kjører i de flotteste biler, bensindrevne naturligvis? Hvem har flyttet inn i de